Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijakuuleminen 15.10.2026

Asia: U 60/2026 vp *Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (päästökauppadirektiivin ja markkinavakausvarantopäätöksen muuttaminen) sekä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (meriliikenteen MRV-asetuksen ja FuelEU Maritime -asetuksen muuttaminen)*

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) kiittää mahdollisuudesta tulla kuultavaksi otsikon mukaisesta asiasta. MMM yhtyy u-kirjelmässä esitettyyn valtioneuvoston kantaan ja nostaa esille seuraavat näkökohdat:

- **MMM pitää erityisen tärkeänä, että yleisen päästökaupan piiriin kuuluvien päästövähennysten osuus EU:n 90 prosentin nettopäästövähennystavoitteen saavuttamisesta vuoteen 2040 mennessä säilyy selvästi merkittävänä suhteessa yleisen päästökaupan ulkopuolisten sektorien osuuteen.**

- EU:n 2040 nettopäästötavoitteen vuoksi päästökauppasektorin päästövähennystavoite vaikuttaa muilla sektoreilla tarvittaviin päästövähennyksiin vuoteen 2040 mennessä. Arvion mukaan päästökauppasektorin osuuden pieneneminen EU:n kokonaisvähennyksistä verrattuna nykyiseen sääntelyyn siirtää painetta taakanjako- ja maankäyttösektoreille EU:n ilmastotavoitteen saavuttamisessa. Komissio antaa myöhemmin tänä vuonna erillisen ehdotuksen jäsenvaltioiden kansallisista tavoitteista ja niiden kattavuudesta.

    - **MMM yhtyy arvioon, että tämä voi vuoden 2030 jälkeen johtaa kansallisten velvoitteiden kiristymiseen tavalla, joka kohdistuu Suomeen suhteellisesti muita jäsenvaltioita voimakkaammin.**
    - **MMM korostaa, että maankäyttösektorin velvoitteiden mahdollinen kiristyminen päästökaupan kunnianhimon laskun myötä olisi Suomelle hyvin epäedullinen kehityspolku, sillä se voisi tarkoittaa painopisteen siirtymistä toimivasta päästökaupasta vahvemmin maankäyttösektorin epävarmojen ja pysyvyydeltään väliaikaisten hiilinielujen tai maatalouden päästövähennysten varaan**.

- Valtioneuvoston kannan mukaisesti MMM tukee pysyvien hiilenpoistojen sisällyttämistä EU:n yleiseen päästökauppaan, ja pitää tärkeänä, että sisällyttäminen tehdään tavalla, joka säilyttää kannustimet päästövähennyksiin sekä tosiasiallisesti kannustaa pysyviin hiilenpoistoihin. Lisäksi valtioneuvosto pitää tärkeänä, että päästökauppaan hyväksytään ainoastaan sellaisia hiilenpoistoja, jotka täyttävät korkeat laatuvaatimukset, mukaan lukien pysyvyyttä, mittausta, raportointia ja todentamista (MRV) koskevat vaatimukset. Biomassan kestävä käyttö varmistetaan voimassa olevalla EU:n kestävyyssääntelyllä. Valtioneuvosto katsoo, että pysyvyydeltään väliaikaisia hiilenpoistoja ei ole tarkoituksenmukaista sisällyttää mukaan EU:n yleiseen päästökauppaan hiilenpoistoyksikköinä.

    - **MMM toteaa, että maankäyttösektorin hiiliviljely-yksiköt ovat luonteeltaan väliaikaisia ja niihin liittyy merkittäviä mittauksen epävarmuuksia minkä takia niitä ei tule katsoa pysyvien päästövähennysten kanssa samanlaisiksi.**
    - **MMM toteaa, että biomassan kestävä käyttö varmistetaan voimassa olevalla EU:n kestävyyssääntelyllä. MMM korostaa, että uutta sääntelyä ei biomassan kestävyyden osalta tarvita.**

- Vaikutusarviossa todetaan, että Bioenergian sekä BECCS- ja BECCU-ratkaisujen (ml. SAF eli kestävät lentopolttoaineet) kysynnän kasvu voi lisätä biomassan kysyntää. Vastaavasti vaikutusarviossa todetaan, että tämä voi heikentää maankäyttösektorin hiilinieluja ja luonnon monimuotoisuutta. Vaikutukset voivat jäädä selvästi vähäisemmiksi, mikäli ratkaisut eivät lisää biomassan käyttöä vaan hyödyntävät jo olemassa olevaa bioperäisen hiilen kapasiteettia biomassalaitoksissa tai perustuvat esimerkiksi teollisuuden sivuvirtoihin tai jätepohjaiseen biomassaan. Vaikutuksissa ja riskeissä voi olla merkittäviä eroja EU-maiden välillä. Suomessa kielteiset vaikutukset ovat todennäköisesti pienet, koska hiilidioksidin talteenotto perustuisi nykyisen tuotannon yhteydessä vapautuvaan bioperäiseen hiilidioksidiin.
    - **MMM pitää perusteluna näkemystä, että Suomessa vaikutukset todennäköisesti ovat pieniä, sillä biogeenisen hiilen lähteet muodostuvat pääsääntöisesti olemassa olevan tuotannon kautta. MMM huomauttaa, että biogeenisen hiilen talteenotto ja hyötykäyttö ovat Suomelle merkittävä mahdollisuus.**

- Valtioneuvosto pitää tärkeänä varmistaa, että yleisen päästökaupan ulkopuolella olevat korkean asteen biomassalaitokset voivat tarjota tuottamiaan pysyviä hiilensidontayksiköitä komission osto-ohjelman kautta tai tulevaisuudessa suoraan yleiseen päästökauppaan.

- **MMM:n näkemyksen mukaan tämä on erityisen tärkeää, jotta metsäteollisuuden laitokset saavat kannusteita tuottaa biogeenisen hiilen talteenottoa**.

Toimivallansiirtojen osalta MMM kiinnittää huomiota pysyvien hiilenpoistoyksiköiden hankintamenettelyä koskevan 10a artiklan 3e kohdan mukaiseen sääntelyyn ja korostaa, että sen puitteissa ei ole tarkoituksenmukaista säätää uusia kelpoisuuskriteereitä yksiköille, sillä niistä säädetään jo ns. CRCF-asetuksen (2024/3012) mukaisessa delegoidussa säädöksessä (2026/285). Pysyvät hiilenpoistot on tarkoitus tuoda osaksi päästökauppaa CRCF-yksiköinä.